

handlet med disse Regjeringer? Hvad er det saa, jeg har gjort? Skal jeg skamme mig ved, at jeg personlig har forhandlet med Ministeren om Ordningen af denne Sag? Er det en større Tillid, en større Brøde end den, det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgkreds saa lidt har gjort sig skyldig i? Det fortaar jeg virkelig ikke i mindste Maade. Jeg skal nu sige, at, dersom det ærede Medlem fastholder Forslaget, som han har optaget, stemmer jeg imod det, og jeg opfordrer ærede Medlemmer til at gjøre det Samme.

Svar: Den ærede Kirkeminister refererede igaar en Udtalelse af mig under 2den Behandling paa en mindre korrekt Maade. Han troede, at jeg havde sagt, at der ingen Anledning var til at inddrage Tienderne i Statskassen gennem Finantsloven. Dette har jeg naturligvis ikke sagt. Angaaende dette Spørgsmaal er jeg ganske enig i, hvad der i alt Fald tidligere ogsaa har været den ærede Ministers Opfattelse, og i, hvad der er vedtaget baade her og i det andet Thing, hvor Striden i Birkeligheden ikke har dreiet sig om, hvorvidt Tienden skulde ind paa Finantsloven, men hvor Spørgsmaalet har været det, om den skulde derind ligesom andre Statsmidler, eller, om den skulde derind paa særlige Fonds. Altsaa i den Henseende er der virkelig ikke noget Særligt ved mit Standpunkt. Jeg tror, at der er al mulig Anledning til at faae Tienden ind paa Finantsloven, og at denne Anledning foreligger meget klart i Grundlovens § 48. Naar jeg skulde forklare mig, hvorfor Tienden hidtil, uagtet Grundlovens § 48, ikke var bleven inddragen i Statskassen og ikke var bleven opført paa Finantsloven, saa faae jeg en Grund dertil i den Retstilstand, hvorunder Tienden for Dieblisset hviler, idet nemlig denne Retstilstand fører med sig, at Tienden ikke er Gjenstand for nogen Administration eller for nogen almindelig Statsforvaltning. Det er den samme Grund, som vel ogsaa har ført til, at Netsportlerne ikke ere opførte paa Finantsloven. Jeg anser det nemlig for at være Hovedtanken i Grundlovens § 48, at, naar Statsmidler ere inddragne under den almindelige Finantsforvaltning, saa maa denne Finantsforvaltning føres op paa Finantsloven under Afhængighed af Bevillingsmyndigheden. Men naar der nu er Tale om at gjøre en Forandring i den bestaaende Retstilstand for Tiendens Vedkommende, saa tror jeg ganske vist ikke, at denne Retstilstand kan forandres saaledes, som den høitærede Kirkeminister har ment, nemlig administrativt. Jeg har heller ikke hørt, at den høitærede Minister har anført en eneste Grund, et eneste almindeligt Princip, i Følge hvilket han skulde kunne forandre denne Retstilstand mere end nogen anden Retstilstand administrativt, uden Lovgivningsmagtens Samtykke. I den Henseende have vistnok de tidligere Finantsudvalg havt fuldstændig Frie til at sige, at den

Fremgangsmaade, som den høitærede Minister har brugt, er en administrativ vilkaarlig Fremgangsmaade. Altsaa, hvis Tienderne skulde ind paa Finantsloven, saa tror jeg, at det maa ske ved Lov, men et andet Spørgsmaal er det, naar Tienderne blive løste fra deres nuværende Retstilstand, fra det Baand, hvorunder de nu hvile, og som ikke blot er et faktisk Baand men tillige et retsligt Baand, naar de per fas og nefas blive tagne ind under Administrationen, under den almindelige Statsforvaltning, saa er det et andet Spørgsmaal, og saa siger jeg, at dette kan ikke ske, uden at de samtidig komme ind paa Finantsloven, under Bevillingsmyndigheden, og dertil kræves ingen Lov, ingen særlig Hjemmel, thi dertil have vi en almindelig Hjemmel i Grundlovens § 48. Nu hørte jeg ganske vist i Gaar, at den høitærede Kirke- og Undervisningsminister sagde, at det maatte ogsaa nok kunde være rigtigt i Almindelighed taget, men her havde vi noget Særligt. Ministeren sagde, at vi havde en eiendommelig Praxis, i Følge hvilken Administrationen har en anden Ret her end med Hensyn til andre Statsmidler, og derefter kom han med disse to gamle Hovedargumenter, som han altid har anført, hver Gang dette Spørgsmaal har været under Debat tidligere baade i dette og i det andet Thing, nemlig den Praxis, som skulde ligge dels i Salget af Præstegaardsjorderne, dels i Inddragning eller Afdrag af Præstegaardsindtægter, som samles op for derfor at bygge nye Præstegaarde. Det var, sagde den høitærede Minister, disse Grunde, hvorpaa han byggede sin større administrative Ret over disse Midler end over andre Midler. Dette var naturligvis Noget, som ikke var mig ubekendt. Den høitærede Minister har saa ofte anført det tidligere, at det ikke umbrøde mig, at han ogsaa anførte det nu, men derimod har det indret mig, at disse Argumenter ikke tidligere ere bleven imødegaaede, thi det forekommer mig aldeles klart, at dette er Noget, som aldeles ikke angaar dette Spørgsmaal; det er Noget, som ligger helt udenfor den Betragtning, der her er gjort gjældende. Det ærede Medlem fra Sorø (Alberti) har allerede paavist, hvorledes dette slet ikke hænger sammen med, hvad vi her tale om. Det, der sker ved Præstegaardsjorder, naar de sælges, er jo det, at en Del Præstegaardsindtægter faae en anden Form, idet en Del af det vedkommende Præstefalds Indtægter bliver i Stedet for Jord sat om til en Kapital, men jeg ser slet ikke, at der derved bliver Noget som helst flydende. Jeg ser slet ikke, at det paa nogen Maade forandrer Administrationens Forhold til denne Del af Præstegaardsindtægterne. Har Administrationen da nogensomhelst større Myndighed over den Kapital, der kommer ind for den solgte Præstegaardsjord, end den har over Jorden? Jeg antager, at Tilfældet er det, at den Kapital, som saaledes kommer ind for Præstegaardsjord, bliver hængende ved Præstefaldet